ปทุมมา

ชื่อไทย : ปทุมมา กระเจียว บัวสวรรค์

ชื่อสามัญ : Siam Tulip, Summer Tulip

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Curcuma alismatifolia*

โดย นางสาวดวงกมลวรรณ กบกันทา นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

Crop Requirement (สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการผลิต)

1. ดินที่เหมาะสม คือ ดินร่วนปนทราย มีอินทรียวัตถุสูง การระบายน้ำดี ค่า pH 6.5 – 7.0
2. อุณหภูมิ กลางคืน 18 – 25 ^{O}C และกลางวัน 20 – 30 ^{O}C
3. แหล่งน้ำ ควรมีปริมาณเพียงพอตลอดฤดูกาลปลูก ค่า pH 5.5 – 6.5 และควรตรวจหาเชื้อแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรคหัวเน่าก่อน
4. แสงแดด ปทุมมาชอบแสง 75 – 100 เปอร์เซ็นต์

ต้นทุนการผลิตปทุมมา : 59,600 บาท/ไร่ ปลูก 7,000 – 8,000 หัว/ไร่ ปลูก 1 หัวสามารถผลิตหัวใหม่ เฉลี่ย 5 หัว หรือ 5 ดอก

ผลผลิต : จำนวนดอก เฉลี่ย 40,000 ดอก/ไร่/ จำนวนหัว เฉลี่ย 40,000 หัว/ไร่

รายได้ : จำหน่ายหัว เฉลี่ย 160,000 บาท/ไร่ จำหน่ายตัดดอก เฉลี่ย 120,000 บาท/ไร่

รอบการผลิตปทุมมาในฤดู

ปัจจุบันมีการผลิตนอกฤดูกาล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

พื้นที่ปลูกปทุมมา : ตามการจดทะเบียนเกษตรกร

ปี 2559 61.30 ไร่
ปี 2560 57.28 ไร่
ปี 2561 19.75 ไร่
ปี 2562 151.38 ไร่
ปี 2563 205.13 ไร่

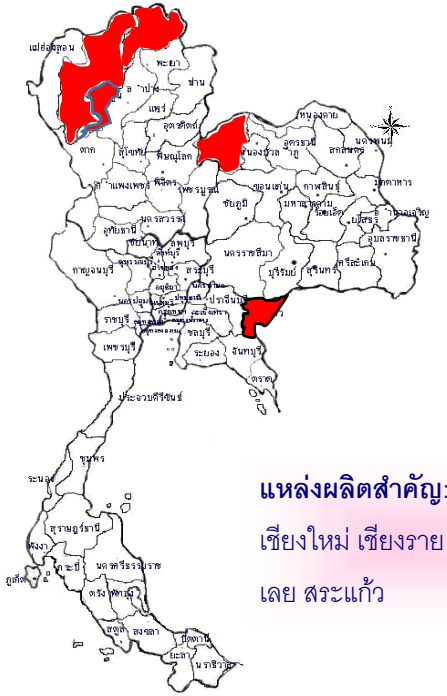

แหล่งผลิตสำคัญ: คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน เลย สระแก้ว

สถิติการส่งออก<u>หัวปทุมมา</u> (ระยะพักตัว) ปี 2559-2563

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2559	1,400,716	12,600,637	- 55.5
2560	1,198,359	6,703,595	- 46.8
2561	411,115	4,043,009	- 39.7
2562	1,016,900	38,540,045	853 (9.5 เท่า)
2563	598,516	11,091,978	ม.ค.-ก.ค. 63

ที่มา: กรมศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 23 ก.ย. 63

ปี 2562 ประเทศที่ไทยส่งออกหัวปทุมมามากที่สุด คือ อินโดนีเซีย ร้อยละ 30 รองลงมา คือ ปากีสถาน มาเลเซีย อเมริกา และบังคลาเทศ ตามลำดับ

สถิติการนำเข้า<u>หัวปทุมมา</u> (ระยะพักตัว) ปี 2559-2563

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2559	0	0	100
2560	0	0	0
2561	14,800	64,131	100
2562	0	0	- 100
2563	0	0	ม.ค.-ก.ค. 63

ที่มา: กรมศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 23 ก.ย. 63

ปี 2562 ประเทศไทยไม่มีการสั่งนำเข้าหัวปทุมมาพักตัวจากต่างประเทศ

สถิติการส่งออก<u>ปทุมมาตัดดอก</u> ปี 2559-2563

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2559	3,276	338,130	6.5
2560	3,947	306,299	- 9.4
2561	7,197	759,825	148.1
2562	2,543	268,143	- 65
2563	763	145,833	ม.ค.-ก.ค. 63

ที่มา: กรมศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 23 ก.ย. 63

ปี 2562 ประเทศที่ไทยส่งออกปทุมมาตัดดอกมากที่สุด คือ สิงคโปร์ ร้อยละ 46 รองลงมา คือ ฮ่องกง ออสเตรเลีย ตามลำดับ

สถิติการนำเข้า<u>ปทุมมาตัดดอก</u> ปี 2559-2563

ปี	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	% การเปลี่ยนแปลง
2559	2,290	536,908	100.0
2560	1,922	402,664	- 25.0
2561	24	12,833	- 96.8
2562	0	0	- 100.0
2563	0	0	ม.ค.-ก.ค. 63

ที่มา: กรมศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 23 ก.ย. 63

ปี 2562 ประเทศไทยไม่มีการสั่งนำเข้าปทุมมาตัดดอกจากต่างประเทศ

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
1. สามารถผลิตนอกฤดูกาลได้ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของตลาด 2. เกษตรกรรายใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ในการผลิต 3. มีการศึกษาพัฒนาสายพันธุ์ให้มีหลากหลาย 4. มีจุดเด่นและได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เป็นทิวลิปประเทศไทย (Siam Tulip) 5. ผู้บริโภคยังไม่รู้จักการใช้ประโยชน์ในวงกว้าง ซึ่งสามารถขยายการผลิตการตลาดได้	**ด้านการผลิต** 1. โรคหัวเน่าที่มีเชื้อสาเหตุจากแบคทีเรียและเชื้อรา ทำให้ผลผลิตลดลง 2. ปัญหาเรื่องโรคและแมลงอื่นๆ เช่น โรคใบจุด 3. ต้นทุนการผลิต เช่น สารเคมี อุปกรณ์การผลิต ปุ๋ย และค่าจ้างแรงงาน มีราคาสูงขึ้นทุกปี **ด้านการตลาด** 1. ผลผลิตมีปริมาณมากเกินไปในช่วงฤดูกาล ทำให้ราคาตกต่ำ 2. ส่วนมากผลผลิตมีวางจำหน่ายในท้องตลาดเฉพาะในช่วงฤดูกาล ทำให้ผู้บริโภคหันมาใช้ดอกไม้ชนิดอื่นทดแทน 3. ผู้บริโภคส่วนใหญ่มักรู้จักปทุมมาในรูปแบบดอกไม้ไหว้พระ ส่วนการนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ยังไม่มีความหลากหลายมากนัก	1. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้เทียบเท่าผลผลิตจากต่างประเทศ 2. ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน 3. พัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง ทั้งด้านผลผลิตและตลาด 4. สร้างเครือข่ายการผลิตการตลาด โดยส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้จำหน่าย ตลอดจนร้านดอกไม้ มีเวทีพบปะแลกเปลี่ยนความรู้กัน 5. กำหนดพื้นที่ส่งเสริมและเกษตรกรเป้าหมายที่ชัดเจน โดยคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาการผลิต 6. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากปทุมมาในรูปแบบต่างๆ 7. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตนอกฤดู เพื่อให้มีผลผลิตตลอดทั้งปี